

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

SISTEMA ESTATAL D'INFORMACIÓ PERMANENT SOBRE ADDICCIÓ A DROGUES (SEIPAD). RESULTATS DE L'INDICADOR D'ADMISSIONS A TRACTAMENT PER CONSUM DE SUBSTÀNCIES PSICOACTIVES A LA CIUTAT DE PALMA, ANY 2009

La definició de l'indicador és:

“Nombre de persones admeses a tractament ambulatori per abús o dependència de substàncies psicoactives en centres públics o privats subvencionats d'una comunitat autònoma durant un any”¹.

Resultats

L'any 2009 s'han rebut 832 notificacions d'inicis de tractament per drogodependències a la ciutat de Palma, de les quals 656 han sigut homes (78,8%) i 175 dones (21%) (Taula 1).

L'alcohol és la droga que més admissions a tractament ha generat durant el 2009 amb 317 (38,2% del total), seguida de la cocaïna amb 258 (31%), els opiacis, 102 (12,3%) el cànnabis, 87 (12%) i, a una considerable distància, les amfetamines i drogues de disseny, 6 (0,7%); i les altres drogues, 1 (0,1%).

Taula 1. Admissions a tractament per droga principal i sexe, Palma 2009

Droga principal		2009		
		Home	Dona	Total
Opiacis	Recuento	106	24	130
	% dentro de Sexo	16%	14%	16%
Cocaïna	Recuento	211	47	258
	% dentro de Sexo	32%	27%	31%
Cànnabis	Recuento	87	15	102
	% dentro de Sexo	13%	9%	12%
Alcohol	Recuento	237	80	317
	% dentro de Sexo	36%	46%	38%
Hipnòtics i sedants	Recuento	11	6	17
	% dentro de Sexo	2%	3%	2%
Altres drogues	Recuento	1	0	1
	% dentro de Sexo	0%	0%	0%
Amfetamines i drogues disseny	Recuento	3	3	6
	% dentro de Sexo	0%	2%	1%
Total	Recuento	656	175	831
	% dentro de Sexo	100%	100%	100%

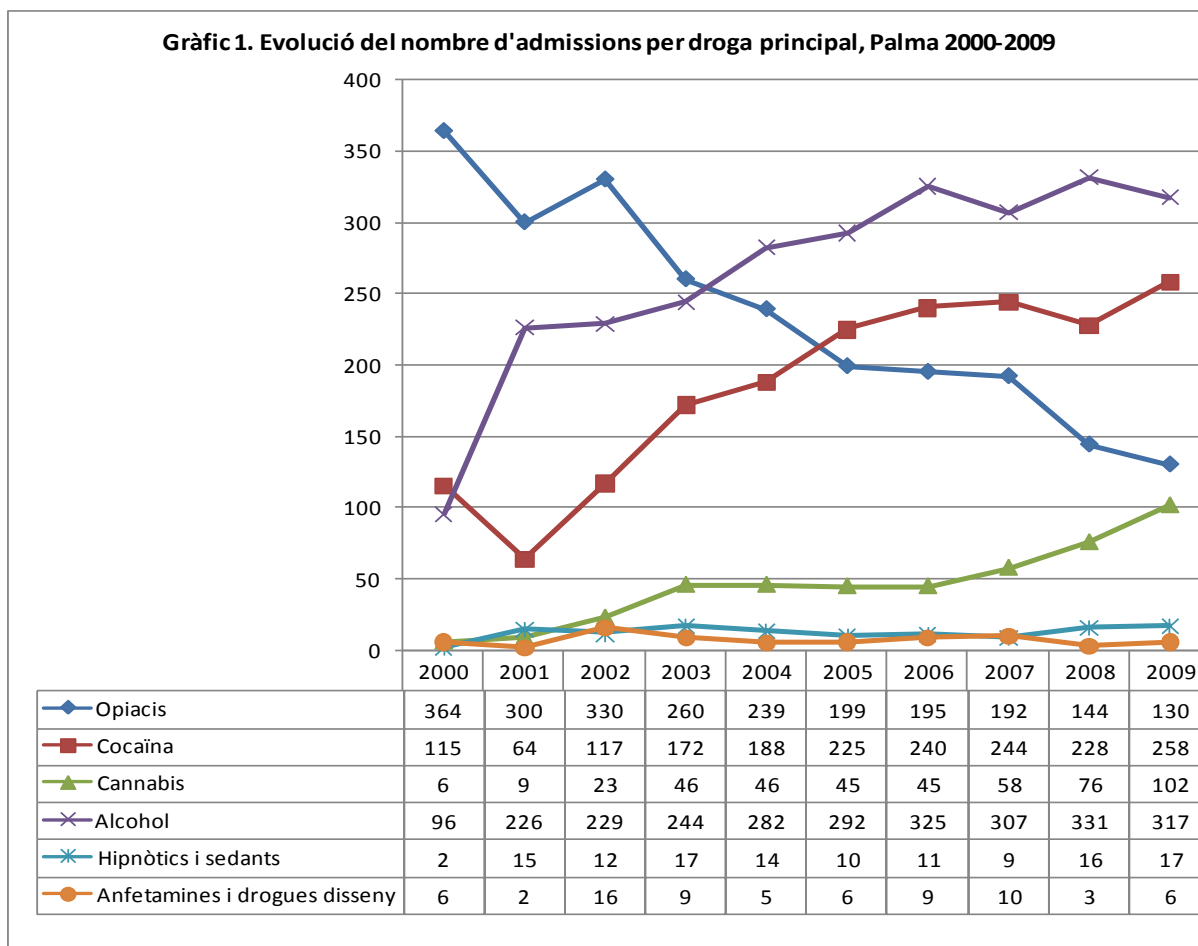
¹ Aclariment: Si una persona és admesa a tractament més d'una vegada en el mateix any i a la mateixa comunitat autònoma, per a aquest indicador només s'ha de tenir en compte la primera admissió de l'any analitzat.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Al gràfic 1 es pot veure l'evolució de les admissions a tractament per drogodependències respecte als anys anteriors. Les admissions per opiacis continuen reduint-se mentre que les admissions per cocaïna, cànnabis i per alcohol continuen augmentant.

La mitjana d'edat de les persones que han estat admeses a tractament durant el 2009 és de 36,6 anys i la mediana de 36. Per sexe, la mediana d'edat de les dones és 3 anys superior a la dels homes (38 dones vs. 35 homes) (Taula 2).

Taula 2. Mitjanes i medianes d'edat a la admissió al tractament, PALMA-2009

	Mitjana	Mediana	Desv. típ.	Mínim	Màxim
Homes	35,94	35	11,1	11	78
Dones	38,67	38	12,1	11	73
Total	36,63	36	11,3	11	78

Per droga principal, tal com podem veure a la taula 3, les persones amb més edat són les admeses per alcohol (44,3 anys) i per hipnòtics i sedants (39,5), mentre que les més joves són les admeses per cànnabis (24,8) i per amfetamines i drogues de síntesi (20,2).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 3. Mitjanes i medianes d'edat a l'admissió al tractament per droga principal, PALMA 2009

Droga principal	Mitjana	Desviació Típica	Mediana	Mínim	Màxim
Opiacis	34	8,6	34	11	57
Cocaïna	33,1	8	32	16	62
Cànnabis	24,8	9	22	11	53
Alcohol	44,3	10	44	18	78
Hipnòtics i sedants	39,5	13,4	39	17	63
Amfetamines i drogues síntesi	30,2	16,7	23	20	64
Total	36,6	11,4	36	11	78

El 15,3% dels usuaris tenen nacionalitat estrangera (127), entre els que predominen els nascuts a Amèrica Llatina amb el 7,1% i els nascuts als països de la Unió Europea amb 4,7%; a una considerable distància hi ha els dels països europeus que no pertanyen a la UE.(1,3%) i els del Nord d'Àfrica (1,2%).

Pel que fa a la situació laboral (es tracta de la situació laboral principal que declara la persona en el moment de l'admissió a tractament), el percentatge del total de les persones admeses a tractament que estan en atur (49,6%) supera al de les que treballen (34%). El percentatge dels que treballen és inferior en les persones admeses a tractament per opiacis (16%) respecte a les admeses per cocaïna (42%) o alcohol (38%) (Taula 4). Per sexe, el percentatge de dones que estan a l'atur (51,4%) és superior al dels homes (49,1%).

Taula 4. Situació laboral principal de les persones admeses a tractament per droga principal, Palma 2009

Droga principal	Recuento	Total treballen	Sense sou per a la família	Aturats	Incapacitat permanent	Estudiant	Tasques de la llar	Altra situació	Desconegut	Total
Opiacis	130	16%	0%	68%	5%	1%	1%	7%	2%	100%
Cocaïna	258	42%	0%	51%	2%	2%	1%	2%	0%	100%
Cànnabis	102	25%	1%	43%	5%	23%	0%	4%	0%	100%
Alcohol	317	38%	1%	44%	12%	0%	1%	5%	0%	100%
Hipnòtics i sedants	17	18%	0%	59%	18%	6%	0%	0%	0%	100%
Amfetamines i drogues disseny	6	50%	0%	33%	17%	0%	0%	0%	0%	100%
Total	830	34%	0%	50%	7%	3%	1%	4%	0%	100%

Pel que fa al màxim nivell d'estudis que la persona admesa a tractament declara haver completat (taula 5), el 79,8% ha completat només l'etapa de primària o com a màxim l'etapa de secundària obligatòria (ESO). Per sexe, aquest percentatge és més elevat en les dones (82,7%) que en els homes (79 %).

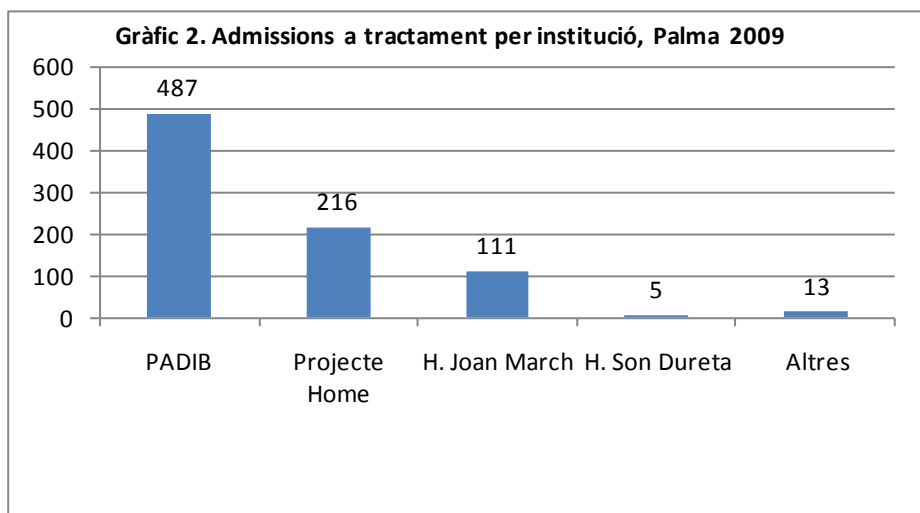
Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 5. Màxim nivell d'estudis de les persones admeses a tractament per drogodependències, Palma 2009

	No sap llegir ni escriure	Primària incompleta	Primària completa	ESO	Batxillerat	Universitar i mitjan	Universitar i superior	Altres estudis	Desconeg	Total
Homes	0,5	13,1	27,7	37,7	13,3	3,4	1,7	0,2	2,6	100%
% acumulat	0,5	13,6	41,3	79	92,3	95,7	97,4	97,6	100	
Dones	2,3	12,6	29,1	38,9	9,7	4	2,9	0	0,6	100%
% acumulat	2,3	14,9	44	82,9	92,6	96,6	99,5	99,5	100	
Total	0,8	13,0	28,0	37,9	12,5	3,5	1,9	0,1	2,2	100%
% acumulat	0,8	13,9	41,9	79,8	92,3	95,8	97,7	97,8	100	

El 58,5% dels casos són atesos pels CAD del PADIB, el 26% pels centres del Projecte Home, el 13,3% per l'Hospital Joan March i el 0,6% per l'Hospital Son Dureta; la resta (1,6%) ha estat notificat per altres institucions amb àmbit d'atenció fora de Palma.

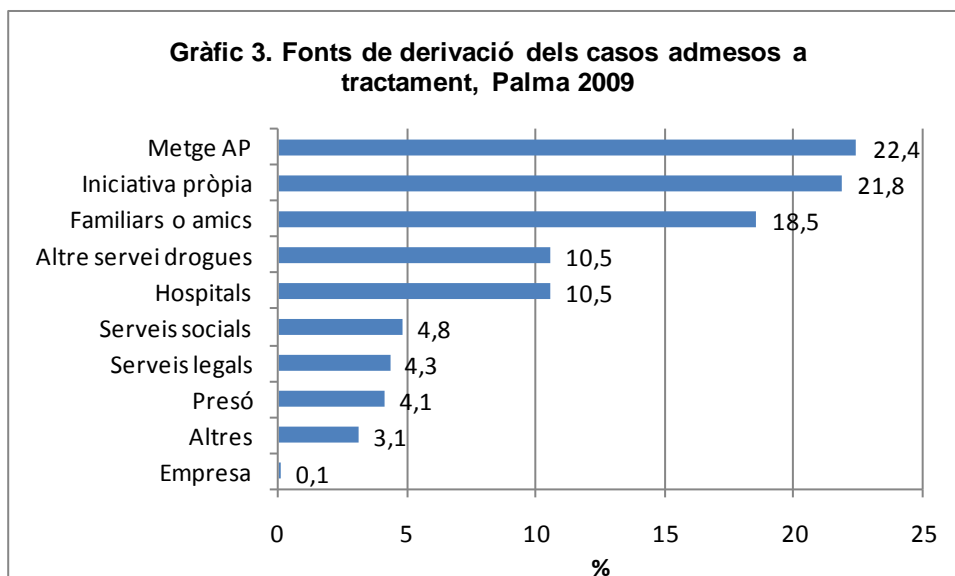

Les fonts de derivació de casos cap els centres de tractament són per ordre de major a menor freqüència: el metge d'Atenció Primària, la iniciativa pròpia; el consell de familiars o amics; altres serveis de tractament de drogues; hospitals o altres serveis de salut; els serveis socials; els serveis legals o policials; la presó o centres de reforma o internament de menors; i altres (Gràfic 3).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

La edat mitjana d'inici al consum de drogues és de 19,4 anys, amb una mediana de 17 anys. Les dones comencen a consumir més tard que els homes amb una edat mitjana d'inici de 21,3 anys vs 18,9 anys en els homes. Per droga principal s'observa que l'edat mitjana d'inici és més baixa en les admissions per cànnabis, amfetamines i drogues de disseny que en les admissions per les altres drogues (Taula 6).

Taula 6. Mitjanes i medianes d'edat d'inici en el consum per droga principal, PALMA 2009

Droga principal	Mitjana	Desviació Típica	Mediana	Mínim	Màxim
Opiacis	21	7,2	20	9	51
Cocaïna	21,4	6,6	20	9	55
Cànnabis	15,2	3,4	15	5	30
Alcohol	18,2	7,3	16	5	45
Hipnòtics i	24,6	12,6	19	12	49
Amfetamines	16,3	1,4	16	14	18
Total	19,4	7,1	17	5	55

Pel que fa als anys d'addicció, la mitjana és de 17,2 anys, i la mediana de 14 anys. Per sexe, les dones presenten una mitjana i mediana de 17,3 i 16 anys respectivament, davant a 17 i 14 anys dels homes. Per droga principal les persones admeses per alcohol són les que tenen més anys d'addicció, i les admeses per cànnabis les que menys (Taula 7).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 7. Mitjanes i medianes d'anys d'addicció per droga principal, PALMA 2009

Droga principal	Mitjana	Desviació Típica	Mediana	Mínim	Màxim
Opiacis	13	8,8	11	0	34
Cocaïna	11,7	6,9	11	0	33
Cànnabis	9,6	7,8	7	1	37
Alcohol	26	12,3	27	1	60
Hipnòtics i sedants	14,9	11	14	0	37
Amfetamines i drogues de síntesi	13,8	17	7	2	48
Total	17,2	12	14	0	60

Respecte a la via més freqüent d'administració de la droga principal, l'indicador fa referència als darrers 30 dies de consum. Podem veure que el 58% de les persones admeses a tractament per opiacis i el 6% de les persones admeses a tractament per cocaïna utilitzen preferentment la via injectada (taula 8).

Taula 8. Via de consum més freqüent* de les persones admeses a tractament per droga principal, PALMA 2009

Droga principal	Oral	Pulmonar o fumada	Intranasal o esnifada	Parenteral o injectada	Desconegut	Total
Opiacis	2%	34%	5%	58%	1%	100%
Cocaïna	1%	9%	84%	6%	0%	100%
Cànnabis	2%	96%	2%	0%	0%	100%
Alcohol	100%	0%	0%	0%	0%	100%

* Fa referència als darrers 30 dies de consum. No s'han inclòs els hipnòtics i sedants ni les amfetamines i drogues de síntesi ni altres drogues perquè el nombre de persones ateses per aquestes drogues és molt petit (17, 6 i 1 respectivament).

Quant a l'estat serològic en relació al VIH, el 6% del total de persones admeses a tractament són seropositives. Cal destacar l'important percentatge de persones en que es desconeix l'estat respecte al VIH: el 69% del total, el 44% dels admesos a tractament per opiacis, i el 41% dels que s'han injectat alguna droga en els darrers sis mesos.

Entre les persones admeses a tractament per opiacis, són seropositives el 22% i entre les persones que s'han injectat alguna droga alguna vegada ho són 28% (Taula 9).

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social
Direcció General de Salut Pública i Consum

Taula 9. Situació respecte al VIH en persones admeses per opiacis i en injectors, Palma 2009*

Estat serològic VIH	Total	Opiacis droga principal	Injectors alguna vegada	Injectors darrers 6 mesos
Positiu	53 (6%)	29 (22%)	17 (28%)	24 (28%)
Negatiu, anàlisi darrers 6 mesos	202 (24%)	43 (33%)	20 (33%)	27 (31%)
Negatiu, sense anàlisi darrers 6 mesos	185 (22%)	24 (18%)	13 (22%)	12 (14%)
Negatiu, sense data anàlisi	56 (7%)	10 (8%)	4 (7%)	8 (9%)
Anàlisi pendent de resultat	12 (1%)	0 (0%)	0 (0%)	2 (2%)
No s'ha fet anàlisi	200 (24%)	21 (16%)	5 (8%)	13 (15%)
No consta	124 (15%)	1 (0%)	1 (1%)	1 (1%)
Total	832 (100%)	130 (100%)	60 (100%)	87 (100%)

* En nombre absolut i % entre parèntesi